

Sygn. akt III A Ua 1714/11

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 marca 2012 r.

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu Wydział III

Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Stanisława Kubica
Sędziowie:	SSA Barbara Pauter SSA Barbara Staśkiewicz (spr.)
Protokolant:	Monika Horabik

po rozpoznaniu w dniu 7 marca 2012 r. we Wrocławiu

sprawy z wniosku T. G.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

o składki

na skutek apelacji T. G.

od wyroku Sądu Okręgowego Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy

z dnia 11 października 2011 r. sygn. akt V U 614/11

I. zmienia zaskarżony wyrok i poprzedzającą go decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. z dnia 15 kwietnia 2011 r. w ten sposób, że uznaje, iż wnioskodawca T. G. nie jest zobowiązany do zapłaty składek na ubezpieczenie zdrowotne za okres od maja do lipca 2001 r.,

II. odstępuje od obciążenia pozwanego kosztami zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 11 października 2011 r. Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy oddalił odwołanie wnioskodawcy T. G. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. z dnia 15 kwietnia 2011 r.

Rozstrzygnięcie powyższe Sąd pierwszej instancji oparł na następująco ustalonym stanie faktycznym:

Wnioskodawca T. G. prowadził działalność gospodarczą od dnia 11 maja 2000 r. do dnia 1 sierpnia 2001 r. pod firmą PHU (...).

Wnioskodawca nie opłacił składek na ubezpieczenie zdrowotne z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej za miesiące: maj 2001 r. w kwocie 95,41 zł, czerwiec 2001 r. w kwocie 95,03 zł i lipiec w kwocie 95,03 zł, łącznie 285,47 zł.

Zawiadomieniem z dnia 16 marca 2011 r. wnioskodawca został poinformowany o wszczęciu postępowania z urzędu w sprawie określenia wysokości należności z tytułu składek na ubezpieczenie zdrowotne za okres od maja do lipca 2001 r., wezwany został jednocześnie do złożenia pisemnych wyjaśnień w sprawie nieopłacenia składek z terminie 7 dni.

Wnioskodawca otrzymał zawiadomienie w dniu 22 marca 2011 r. i nie złożył pisemnych wyjaśnień.

Przy tak poczynionych ustaleniach faktycznych Sąd Okręgowy uznał, że odwołanie wnioskodawcy jest niezasadne.

Sąd Okręgowy wskazał, że organ rentowy prawidłowo określił zadłużenie wnioskodawcy z tytułu składek na okres wskazany w decyzji z dnia 15 kwietnia 2011 r. Wnioskodawca nie przedstawił żadnych dowodów potwierdzających uiszczenie przez niego składek za okres od maja do lipca 2001 r., a na nim spoczywał ciężar wykazania opłacenia w/w składek. Sąd Okręgowy nie uznał twierdzeń wnioskodawcy, iż uiszczył w/w składki, gdyż twierdzenie dotyczące istotnej dla sprawy okoliczności powinno zostać wykazane.

Nadto Sąd pierwszej instancji wskazał, że niezasadny jest zarzut przedawnienia, gdyż należności z tytułu składek przedawniają się po upływie 10 lat, licząc od dnia, w którym stały się wymagalne. Natomiast bieg terminu przedawnienia zastaje zawieszony od dnia podjęcia pierwszej czynności zmierzającej do wyegzekwowania należności z tytułu składek, o której dłużnik został zawiadomiony, do dnia zakończenia postępowania egzekucyjnego. Wprawdzie w dacie powstania w/w zaległości obowiązujące przepisy przewidywały 5-letni termin przedawnienia, ale zgodnie z obowiązującym orzecnictwem Sądu Najwyższego do nieprzedawnionych do dnia 31 grudnia 2002 r. należności z tytułu składek stosuje się nie tylko nowy wydłużony termin przedawnienia, ale również wszystkie nowe przepisy dotyczące okoliczności mających wpływ na bieg tego terminu.

W świetle powyższego Sąd Okręgowy przyjął, że składki za maj 2001 r. wymagalne w dniu 11 czerwca 2001 r. przedawniły się dnia 11 czerwca 2011 r., za czerwiec 2001 r. wymagalne w dniu 10 lipca 2001 r. przedawniły się dnia 10 lipca 2011 r., a za lipiec 2001 r. wymagalne w dniu 10 sierpnia 2001 r. przedawniły się 10 sierpnia 2011 r., a więc po upływie 10 lat, licząc od dnia, w którym stały się wymagalne.

Czynnością, która spowodowała zawieszenie biegu terminu przedawnienia składek było skierowanie do wnioskodawcy zawiadomienia o wszczęciu postępowania administracyjnego z urzędu z dnia 16 marca 2011 r., które zostało doręczone mu w dniu 22 marca 2011 r. Zatem zaległości składkowe są wymagalne i winny być opłacone wraz z odsetkami.

Powyższy wyrok w całości zaskarżył T. G., zarzucając mu naruszenie art. 24 ust. 5b ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 205, poz. 1585) przez przyjęcie, że pierwszą czynnością zmierzającą do wyegzekwowania składek było zawiadomienie o wszczęciu postępowania administracyjnego z urzędu, podczas gdy z brzmienia tego przepisu jasno wynika, że chodzi o pierwszą czynność podjętą w ramach postępowania egzekucyjnego. Nadto zarzucił naruszenie art. 24 ust. 4 w/w ustawy przez uznanie, iż w/w zaległości składkowe nie uległy przedawnieniu.

Wskazując na powyższe wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku oraz poprzedzającej go decyzji organu rentowego z dnia 15 kwietnia 2011 r. i odstąpienie od zobowiązania zapłaty zaległych składek oraz zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja T. G. jest zasadna, ale nie z powodu wskazanych przez niego przyczyn.

Na wstępie należy podkreślić, że słusznie Sąd pierwszej instancji przyjął, iż w sprawie składki wnioskodawcy za okres od maja do lipca 2011 r. nie uległy przedawnieniu.

Zgodnie bowiem z art. 1 pkt. 1 lit. „a” ustawy z dnia 28 kwietnia 2011 r. o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 138, poz. 808) przepis art. 24 ust. 4 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 205, poz. 1585) otrzymał brzmienie „należności z tytułu składek ulegają przedawnieniu po upływie 10 lat, licząc od dnia, w którym stały się wymagalne z zastrzeżeniem ust. 5 – 6”.

Z kolei po myśli art. 1 pkt. 1 lit. „b” w/w ustawy zmieniającej do art. 24 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych dodano ust. 5f, który otrzymał brzmienie „w przypadku wydania przez Zakład decyzji ustalającej obowiązek podlegania ubezpieczeniom społecznym podstawę wymiaru składek lub obowiązek opłacania składek na te ubezpieczenia, bieg terminu przedawnienia ulega zawieszeniu od dnia wszczęcia postępowania do dnia, w którym decyzja stała się prawomocna”.

Natomiast zgodnie z art. 5 ust. 1 ustawy zmieniającej do należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenia zdrowotne, nieopłaconych przed dniem wejście w życie tej ustawy, czyli przed dniem 20 lipca 2011 r., jeżeli nie upłynął jeszcze termin ich dochodzenia, stosuje się art. 24 ust. 5f i 6 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, w brzmieniu nadanym przez w/w ustawę zmieniającą.

Z kolei po myśli art. 27 ust. 1 ustawy z dnia 16 września 2011 r. o redukcji niektórych obowiązków obywateli i przedsiębiorców (Dz. U. Nr 232, poz. 1378) do przedawnienia należności z tytułu składek, o których mowa w art. 24 ust. 4 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, którego bieg rozpoczął się przed dniem 1 stycznia 2012 r. stosuje się przepisy w brzmieniu nadanym tą ustawą z tym, że bieg przedawnienia rozpoczyna się od dnia 1 stycznia 2012 r. Jeżeli przedawnienie rozpoczęte przed dniem 1 stycznia 2012 r. nastąpiłoby zgodnie z przepisami dotychczasowymi wcześniej, przedawnienie następuje z upływem tego wcześniejszego terminu (ust. 2).

Zatem należy stwierdzić, że zgodnie z obowiązującym od dnia 20 lipca 2011 r. art. 24 ust. 5f ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych do zawieszenia biegu przedawnienia dochodzi między innymi w przypadku wydania przez Zakład decyzji określającej kwotę zaległych składek. Zakład taką decyzję wydał w dniu 15 kwietnia 2011 r. Tym samym należy przyjąć, że bieg terminu przedawnienia za w/w składki został zawieszony od wszczęcia postępowania w tej sprawie, czyli od dnia 16 marca 2011 r., a więc od zawiadomienia wnioskodawcy o zaległościach składkowych za w/w okres. Wobec tego należy stwierdzić, że w świetle obowiązujących w/w przepisów składki wnioskodawcy za powyższy okres nie uległy przedawnieniu.

Jednak, mimo iż w sprawie nie zachodzi przedawnienie składek należy uznać, że Sąd Okręgowy błędnie przyjął, iż wnioskodawca jest zobowiązany do zapłaty składek na ubezpieczenie zdrowotne za okres od maja do lipca 2001 r. w kwocie 285,47 zł wraz z odsetkami.

Sąd Apelacyjny nie kwestionuje tego, iż wobec przedstawienia przez organ rentowy dokumentu w postaci zestawienia należności za okres od maja 2001 r. do lipca 2001 r., to na wnioskodawcy ciążył obowiązek wykazania opłacania składek na ubezpieczenie zdrowotne za w/w okres. Wnioskodawca konsekwentnie w toku postępowania utrzymywał, że przez cały czas prowadzenia działalności gospodarczej opłacał składki, przy czym przyznał, że już od dawna nie prowadzi działalności gospodarczej, a wszelkie dowody związane z uiszczeniem składek po upływie 5 lat uległy zniszczeniu, gdyż po tym okresie nie musiał ich już przechowywać.

Co prawda same twierdzenia wnioskodawcy w tym zakresie nie mogłyby zostać uznane za wystarczające do przyjęcia uiszczenia przez niego w/w składek. Jednak w/w twierdzenia znajdują pośrednio potwierdzenie w dokumentach organu rentowego, a w szczególności w wezwaniu do zapłaty Nr (...) z dnia 12 lutego 2007 r. Z tego wezwania jasno wynika, że organ rentowy już w dniu 12 lutego 2007 r. wezwał wnioskodawcę do zapłaty należności z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenie społeczne, zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za okres od maja 2000 r. do lipca 2001 r. w kwocie 383,21 zł. Kwota ta obejmowała zaległości za październik 2000 r., maj, czerwiec i lipiec 2001 r. Po tym wezwaniu organ rentowy nie podejmował wówczas innych

czynności zmierzających do wyegzekwowania tych zaległości. Kolejną bowiem czynnością w tym zakresie było dopiero zawiadomienie wnioskodawcy o zaległościach składkowych z dnia 16 marca 2011 r.

Należy podkreślić, że Zakład Ubezpieczeń Społecznych jest państwową jednostką organizacyjną (osobą prawną) i jako organ administracji publicznej zgodnie z art. 35 kodeksu postępowania administracyjnego jest zobowiązany do podjęcia wszelkich niezbędnych czynności i załatwienia sprawy bez zbędnej zwłoki.

Skoro więc organ rentowy po doręczeniu wnioskodawcy w/w wezwania, obejmującego również zaległości dochodzone w niniejszej sprawie, nie podjął wówczas dalszych czynności zmierzających do wyegzekwowania tej należności od wnioskodawcy, to jego bierność w tym zakresie pośrednio potwierdza stanowisko wnioskodawcy, iż uiścił wszystkie należności związane z prowadzoną przez niego działalnością gospodarczą. Tym bardziej, że brak jest jakichkolwiek dowodów, że wnioskodawca uiścił tylko składki za październik 2000 r., a za pozostały okres, czyli od maja 2001 r. do lipca 2001 r. nie uiścił składek.

W świetle tych okoliczności Sąd Apelacyjny na podstawie art. 386 § 1 kpc zmienił zaskarżony wyrok i poprzedzającą go decyzję organu rentowego z dnia 15 kwietnia 2011 r. w ten sposób, że uznał, iż wnioskodawca nie jest zobowiązany do zapłaty składek na ubezpieczenie zdrowotne za okres od maja do lipca 2001 r. i w oparciu o art. 102 kpc odstąpił od obciążenia strony pozwanej kosztami zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.